

og menna nýskipanirnar. At vit halda fram at leggja pening til síðis til verri tíðir – sum vit vita fara at raka okkum fyrr ella seinni – og at vit hvønn dag velja tað samhaldsfasta, sjálvbjargna og tíðarhóskandi samfelagið.

Tá ið vit tóku við í 2015, arvaðu vit ein landskassa, sum hevði havt hall ikki færri enn átta ár á rað – samanlagt triggjar milliardir.

Síðani 2016 hava vit havt yvirskot. Tilsamans meira enn hálva aðru milliard í yvirskoti hetta valskeiðið. Búskapurin er eisini meira sjálvberandi, og skuldin er minkað 1,3 milliard. Hartil er ríkisveitingin nú ein minni partur av føroyska búskapinum og av samlaðu almennu inntøkunum, enn hon nakrantíð áður hevur verið.

Kortini er alt, vit hava gjørt, væl og virðiliga fíggað. Tí við at fremja tær átrokandi nýskipanirnar kundu vit fígga tað, vit vildu gera á vælferðarøkinum.

Til dømis hava vit raðfest kortini hjá sjúklingum.

Talið á kommunulæknum – eisini í føstum starvi – hevur ongantíð verið so stórt sum nú, og í næstum verða tilsamans 34 kommunulæknaviðtalur í landinum – tað mesta nakrantíð.

At vit nú hava savnað sjúkraklínur undir einari felags leiðslu, styrkir tað – og kemur øllum til góðar.

Og at Løgtingið einmælt samtykti uppskotið um viðgerðartrygd, vísir breiða semju um, at tá ið vit gerast sjúk, skulu vit

hava læknahjálp – ikki bara eitt nummar, sum staðfestir, hvar í bíðirøðini, vit eru.

Ein annar liður í at fáa fleiri læknar er, at føroysk læknalæsi nú hava fyrstarætt til lestrarstørv í Føroyum. Hetta fer sannlíkt at fáa fleiri teirra at starvast í okkara heilsuverki seinni.

Størsta frambrotið á heilsuøkinum er tó serlæknatalið, ið er vaksið við einum triðingi – úr gott 30 serlæknum til gott 40.

Síðani vit stovnaðu serlæknapuljuna í 2016 hava sergreinir, ið hava verið ómannaðar í mong ár, nú aftur serlækna í føstum starvi. Hjartalækni, giktalækni, lungalækni, diabeteslækni og røntgenlækni eru settir; somuleiðis eru fleiri psykiatarar komnir afturat, og fyra barnalæknar eru nú á barnadeildini.

Harra formaður!

Ein av barnalæknunum er mín góði vinmaður, Elmar Ósá.

Hann starvast á Landssjúkrahúsinum – men hann vildi gera meiri fyri børn við autismu og familjur teirra, enn hann fekk gjørt á barnadeildini.

Hann kundi latið staðið til. Ypt øksl og sagt, at onkur annar átti at gjørt okkurt.

Men í juni rann, súkklaði og svam hann 452 kilometrar og savnaði soleiðis meiri enn hálva millión krónur inn til børn við autismu. Tað var einki minni enn eitt bragd.

Allan teinin á tamb hevði

hann eitt val um antin at gevast – ella at halda á.

Men hóast orkan gekk undan, hóast tað tóktist ørt og ómøguligt, – og tað hevði verið lættast at givist – so helt hann á.

Hetta avrikið vísir, hvussu vit einsæris kunnu velja at taka ábyrgd og gera mun fyri mong.

Tað vísir, hvussu besta úrslitið fæst, um alment og privat draga somu línu og styðja hvørt annað.

Hóast vit hava eitt væl ment vælferðarsamfelag, hava vit eisini ábyrgd fyri næstanum.

Tí vit vita, at lagnan kann raka hart. At hóast vit velja nógv í lívinum, so eru vit ikki harrar yvir øllum. Og vit vita, at sumt er ringt at spáa um.

Til dømis var vónleyst at spáa um stóra vøksturin í fólkatálinum og í ferðavinnuni – og harvið eisini árinini á umhvørvið.

Í Føroyum eru vit vælsignað við einum frælsi, ið vit ikki eiga at taka fyri givið. Vit velja, sum vit halda vera best – bæði tá ið ræður um útbúgving, vinnuveg, maka, trúgv, politiska støðu – ja, í stórt sæð øllum lutum er valið frítt.

Men ikki øll hava hetta fría valið, tá ið um egnan bústað ræður, tí trýstið á marknaðin er stórt. Og eingin hevði ímyndað sær, at tað fór at ganga so skjótt at venda gongdini við minkandi fólkatáli.

Men nú tørvar okkum fleiri og fjøltáttaðar bústaðir, serliga

íbúðir fyri rimiligan kostnað, lestraríbúðir og bústaðir til fólk við serligum avbjóðingum.

Nøkur stig eru tikin rætta vegin. Vit játtaðu Bústøðum 250 milliónir kr. aftur at teirri byggingini, ið var í gongd. Almenna bústaðafelagið hevur nú um 250 bústaðir, og um nøkur ár verður talið 650.

Men hetta er ikki nóg mikið. Meiri má gerast, og vinnan, privatfólk og onnur mugu eisini taka samábyrgd.

Hundraðtals hús og íbúðir standa tóm meginpartin av árinum. Tí er skatturin fyri at langtíðarútleiga lækkaður munandi. Soleiðis ber til at hjálpa øðrum føroyingum í heimloysi heldur enn ikki at leiga út – ella at stutt-tíðarútleiga til ferðafólk.

Tí eingin føroyingur eigur at vera heimleysur. Tað eigur at vera øllum tryggjað at hava eitt stað, sum tú við vissu veitst, er títt heim.

Her mugu vit øll hjálpa hvør øðrum og taka ábyrgd.

Tað, sum Elmar Ósá visti, var júst ábyrgd. Og tað eru fleiri góð dømi um, hvønn mun privat fólk kunnu gera.

Átøk, sum »Fýra plastikk um dagin«, »Rudda Føroyar« og »veðurlagsverkfallið« hava øll tað í felag, at vanligir føroyingar við sterkari ábyrgdarkenslu fara til verka, heldur enn at yppa øksl og lata standa til.

Summi vilja vera við, at okkara dálking ger lítlan mun í altjóða høpi. Tað er helst rætt. Føroyar eru smáar. Men sjálv-

andi hava vit eina ábyrgd eins og onnur. Og um vit læra av Elmar Ósá, síggja vit, at tað sindrið, ið vit sjálvi kunnu gera, sjálvandi eisini ger mun.

Umhvørvispolitikkur byggir jú á samhaldsfesti millum lond og ættarlið.

Vit verja okkum sjálv við at verja umhvørvið.

Vit verja fiskimannin og familju hansara við ikki at oyða stovnarnar.

Vit verja alt livandi í bergi, fjørði og haga við ikki at tveita rusk í náttúruna.

Og vit verja børn, ung og komandi ættarlið, um vit røkja okkara land og hav, eins og forfedrarnir gjørdur.

Um ikki arbeiðspláss og vøkstur byggja á burðardyggar loysnir, so saga vit greinina av, sum vit sita á.

Tí tað reina umhvørvið er treytin fyri trivnaði á øllum økjum í landinum. Tað er treytin fyri okkara høvuðsvinnu.

Eitt rísa fet rætta vegin er semjan millum vinnuna, havfrøðina og politisku skipanina um, hvussu vit umsita botnfiskastovnarnar undir Føroyum. Hetta eigur øll tann politiska skipanin at standa saman um.

Og reina umhvørvið hongur somuleiðis óloysiliga saman við ferðavinnuni.

Miðvísa marknaðarføringin hjá Visit Faroe Islands hevur munað nógv betur, enn nakar